

S E N T I N Ț Ă
În numele Legii

04 aprilie 2022
Chișinău

mun.

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței judecătorul - Petru Păun
Grefier - Ana Cvasnei

Cu participarea:

Procurorului - Alexandru Botnaru
Avocatului - Liliana Baghici
Inculpatului - *****

În lipsa:

Părții vătămate - *****

examinând în ședință publică pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza penală parvenită la 01.02.2022 privind învinuirea lui

*****, născut la *****, originar din r-nul Strășeni, cu viza de domiciliu în r-nul *****, moldovean, neangajat în câmpul muncii, nesupus militar, căsătorit, 3 (trei) copii minori la întreținere, studii medii incomplete, fără grade de invaliditate, anterior condamnat.

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul Penal, cu respectarea procedurii de citare legală executată, analizând materialele dosarului, instanța de judecată -

a c o n s t a t a t :

1. *****, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, profitând de încrederea ce i-a fost acordată de *****, folosind atitudinea de încredere formată față de el din partea victimei, în dauna ultimului, prin comportament dolosiv și viclean, inducându-l în eroare prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și anume sub pretextul efectuării lucrărilor de construcție în luna ianuarie 2016, aflându-se în municipiul Chișinău, str. A. Mateevici 82 a primit de la ***** o mașină electrică de înșurubat de model „Makita”, la preț de 2600 lei, pe care a însușit-o și cu care a dispărut într-o direcție necunoscută, cauzând astfel părții vătămate *****, un prejudiciu material în proporții considerabile.
2. În cadrul ședinței de judecată și până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-a recunoscut vina, nesolicitând administrarea de noi probe, solicitând astfel examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.
3. Apărătorul inculpatului Liliana Baghici și procurorul Alexanru Botnaru, în ședința de judecată, au susținut cererea înaintată de inculpat.
4. Constatând că probele administrate la urmărirea penală stabilesc fapta inculpatului și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse, instanța de judecată a admis cererea inculpatului de judecare a cauzei în ordinea prevăzută în art.

364¹ din Codul de procedură penală, pe baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

5. Astfel, chestionată fiind sub jurământ și potrivit regulilor de audiere a martorului, inculpatul prin expunerea factologică ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, și-a recunoscut integral vinovăția, declarând astfel că, aproximativ în luna ianuarie a anului 2016, a luat de la ***** un aparat electric folosit în construcții, care ulterior i-a fost furat de persoane necunoscute, astfel, nu a mai avut posibilitatea să-l întoarcă. Invocând că se căiește și regretă cele comise. Solicitând aplicarea unei pedepse cât mai blânde.
6. Așadar, judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și în condițiile art. 364¹ din Codul de procedură penală.
7. Inculpatul *****, în ședința de judecată a declarat că, recunoaște pe deplin săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită instanței judecătorești să i se aplice o pedeapsă cât mai blândă.
8. **Constatarea existenței infracțiunii, identificarea făptuitorului și stabilirea vinovăției este dovedită pe deplin, inclusiv prin următoarele probe:**
 - **declarațiile părții vătămate ***** din 08.12.2017**, care a comunicat că, în luna ianuarie a anului 2016, fiind la serviciu, de dînsul s-a apropiat o persoană pe nume Roșea Victor, care era angajat în calitate de zidar tencuitor al altei companii de reparații ce efectua lucrări de reparații pe str. Mateevici 82, mun. Chișinău. Roșea Victor, l-a rugat să-i împrumute o mașină de înșurubat electrică de model „Makita” la preț de 2 600 lei pe o perioadă de 3-4 zile. Dînsul cunoscîndu-l pe Roșea Victor de aproximativ două trei luni, a decis să ajute această persoană și să-i împrumute instrumentul dat. Ulterior, peste aproximativ o săptămînă de zile, l-a întrebat pe Roșea Victor dacă mai are nevoie de instrumentul dat și acesta i-a răspuns că a fost la un alt obiect în satul Șireți, raionul Strășeni și a efectuat careva lucrări, dar nu a reușit să ia instrumentele de la obiectul dat, fiindcă proprietarul imobilului a plecat peste hotarele țării și altcineva nu are acces la locul unde au fost depozitate instrumentele. Ulterior, comunicînd cu Roșea Victor pe telefon, acesta i-a spus că îi va întoarce instrumentul cînd va avea bani. Pînă la moment Roșea Victor nu îi răspunde la telefon, astfel, ignorîndu-l (f.d.31);
 - **conținutul plîngerii din 12.09.2017**, adresată de către ***** către Inspectoratului de Poliție Centru a DP mun. Chișinău, prin care a sesizat despre fapta prejudiciabilă (f.d.16);
 - **procesul-verbal de consemnare a faptelor din 06.12.2017**, emis de către ofițerul de sector al SP-1 al Inspectoratului de Poliție Buiucani a DP mun. Chișinău (f.d.13);
 - **procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 07.12.2017** prin care partea vătămată ***** a comunicat organului de urmărire penală Inspectoratului de Poliție Buiucani a DP mun. Chișinău, despre fapta prejudiciabilă (f.d.25).
9. În conformitate cu art. 93 alin. (1) CPP, probele sunt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.
10. În conformitate cu art. 100 al. (4) CPP, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

11. În conformitate cu art.101 al. (1) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.
12. Astfel, analizând declarațiile inculpatului date în ședința de judecată, studiind multilateral, complet și obiectiv materialele cauzei penale, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor în temeiul art. 101 CPP, instanța de judecată ajunge la concluzia că vina inculpatului *****, pentru comiterea acțiunilor prejudiciabile incriminate a fost deplin dovedită în ședința de judecată, acțiunile acesteia întrunind sub aspect obiectiv și subiectiv semnele constitutive ale componenței de infracțiune stabilite la art. 190 alin. (1) lit. b) din Codul penal, individualizată prin: „Escrocherie”, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile.
13. În continuare, cu referire la elementele constitutive ale componenței de infracțiuni incriminate, instanța de judecată reține că *obiectul juridic special* al infracțiunii analizate are un caracter complex. Astfel, *obiectul juridic principal* îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, iar *obiectul juridic secundar* îl constituie relațiile sociale cu privire la încrederea și buna-credință de care părțile trebuie să dea dovadă la încheierea și executarea unui act juridic.
14. *Obiectul material* al infracțiunii specificate la art. 190 CP RM îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.
15. *Latura obiectivă* a infracțiunii examinate are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică în sustragere; b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv i) al cărui mărime se situează între limitele de 20 % din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei, și 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, și ii) care are un caracter considerabil; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.
16. Prin „inducere în eroare” se înțelege „înșelarea unei persoane prin crearea unei imagini false asupra realității, prin prezentarea denaturată a realității”. Inducerea în eroare este săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate. Astfel, inducerea în eroare cunoaște două modalități normative cu caracter alternativ: 1) prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase; 2) prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate.
17. A prezenta „ca adevărată o faptă mincinoasă” înseamnă a inventa, a scorni, a face să se creadă ca fiind existent ceva (o anumită stare, o situație, o întâmplare, un lucru, o persoană

etc.) care în realitate nu există. Și invers, a prezenta „ca mincinoasă o faptă adevărată” înseamnă a ascunde adevărul, a disimula, a face să se creadă că nu există ceva care în realitate există”.

18. Inducerea în eroare reclamă următoarele circumstanțe alternative: i) eroarea, în care victima este indusă, presupune că la încheierea actului juridic nul sau anulabil a existat o falsă reprezentare referitoare la: natura actului juridic; calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; părțile actului juridic (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic); ii) încheierea actului juridic nul sau anulabil a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia dintre părțile la acest act.
19. Noțiunea cheie, ce caracterizează ambele circumstanțe analizate, consemnate mai sus în punctele i) și ii), este noțiunea de act juridic. Se are în vedere actul juridic încheiat și/sau executat de către părțile la acesta. Printre părțile actului juridic se poate număra victima și subiectul uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 190 CP RM.
20. Conform art. 308 din Codul Civil RM, „Act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile”.
21. Nu oricare act juridic se are în vedere în art. 190 CP RM. În cazul infracțiunilor prevăzute de acest articol, actul juridic trebuie să fie nevalabil. Drept urmare, actul juridic se va considera nul sau anulabil. În această ordine de idei, nu putem face abstracție de efectul retroactiv al Legii nr. 179/2018. Considerăm că, prin această lege, a fost înlăturat caracterul infracțional al faptelor de escrocherie a căror săvârșire nu are legătură cu un act juridic nul sau anulabil.
22. Circumstanțele, consemnate mai sus în punctele i) și ii), au trăsături în comun: atât eroarea, cât și dolul, sunt vicii de consimțământ. În corespundere cu alin. (1) art. 312 CC RM, „Consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic”. Potrivit alineatului (2) al acestui articol, „Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat”.
23. Dolul, numit și viclenie, este acel viciu de consimțământ care constă în introducerea în eroare a unei persoane, prin mijloace viclene sau dolosive, pentru a o determina să încheie un act juridic.
24. „Dolul reprezintă viciul de consimțământ care constă în inducerea în eroare a unei persoane prin mijloace viclene de către cealaltă parte contractantă sau de o persoană interpusă, în scopul încheierii unui act juridic, pe care altfel persoana nu l-ar fi încheiat. După cum se observă, dolul este tot o eroare, însă nu una spontană, ci o eroare provocată și o faptă ilicită cauzatoare de prejudicii. [...] Dacă eroarea apare în momentul formării voinței juridice spontan, în cazul dolului viciu de consimțământ, alterarea voinței juridice este determinată de utilizarea unor manopere dolosive, frauduloase de către cealaltă parte contractantă”.
25. Nu oricare eroare este avută în vedere în art. 190 CP RM. În această normă se are în vedere doar eroarea considerabilă. O astfel de eroare presupune că la încheierea actului juridic a existat o falsă reprezentare referitoare la: a) natura actului juridic; b) calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; c) părțile actului juridic (partenerul sau beneficiarul), în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic. Este consemnabil că, „eroarea asupra motivului este considerabilă doar în cazul în care motivul este inclus în obiectul actului juridic”. Rezultă că eroarea asupra

motivului actului juridic poate fi considerabilă în cazul în care se referă la calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic.

26. Eroarea asupra naturii actului juridic presupune că „o parte crede că încheie un anumit act juridic, iar cealaltă parte are credință, greșită, că încheie un alt act juridic”.
27. Eroarea asupra calităților substanțiale ale obiectului actului juridic presupune situația „în care o parte a încheiat actul juridic, manifestându-și voința numai în privința anumitelor calități, pe care le-a crezut adevărate în realitate, acestea fiind inexistente sau fiind din altă substanță”. De exemplu, atestăm eroarea asupra calităților substanțiale ale obiectului actului juridic în ipoteza în care o parte consideră că procură un obiect confecționat din aur, deși cealaltă parte îi vinde un obiect confecționat din bronz.
28. În fine, în art. 190 CP RM, este menționată eroarea asupra părților actului juridic (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic). În legătură cu acest tip de eroare, în literatura de specialitate se menționează: „Eroarea asupra părților cu care s-a încheiat actul juridic (*error in personam*) produce efecte numai în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic. Actele juridice în care persoana cocontractantului este decisivă la încheierea lor (*intuitu personae*) sunt destul de numeroase.
29. Revenind la examinarea infracțiunii specificate la art. 190 CP RM, consemnăm că aceasta este o *infracțiune materială*. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință. La momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 190 CP RM, mărimea prejudiciului cauzat trebuie să depășească 20 % din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei. O altă condiție este ca prejudiciul cauzat să aibă un caracter considerabil.
30. *Latura subiectivă* a infracțiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.
31. *Subiectul* infracțiunii specificate la art. 190 CP RM este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani (în ipoteza faptelor prevăzute la alin. (2) și (5)). În celelalte cazuri, vârsta minimă a răspunderii penale este de 16 ani.
32. În consecință, instanța de judecată determină că, ansamblul de probe cercetate confirmă indubitabil învinuirea adusă inculpatului *****, *născut la ******, în fapta incriminată.
33. Însă chiar dacă inculpatul este vinovat de fapta incriminată acesta nu poate fi supus răspunderii penale, or, în acest sens a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.
34. Astfel, fapta incriminată inculpatului și prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul Penal, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.
35. Conform art. 16 alin. (3) Cod Penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.
36. Conform art. 60 alin. (1) lit. b) și alin. (2) Cod Penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

37. În conformitate cu art. 332 alin. (1) CPP, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct. 5)–9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.
38. Astfel, instanța conchide că, deși inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) din Codul Penal, el nu poate fi supus răspunderii penale conform acestei norme, deoarece fapta incriminată a fost comisă în luna ianuarie a anului 2016, iar la ziua pronunțării sentinței deja a expirat termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.
39. În temeiul celor justificate în conformitate cu prevederile art. art. 338 – 341, art. 364¹, art. 382, art. art. 384 – 385, art. art. 391-395 din Codul de procedură penală, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e:

Procesul penal în cauza penală de învinuirea lui *****, *născut la *****,* în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul Penal, se încetează pe motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Sentința poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Petru PĂUN